

Gammal tro om saker och ting i Lerbäcksbygden. Upptecknat i Lerbäck av Ruben Carlsson.

Underliga händelser del 2.

Eolsharpan

Linus Hellson i Mariedam berättar att en fru Frimodig gick en gång som ung från ett bönemöte i Björnfall. Hon bodde i Grissjöfallet.

Hon hade sällskap av en flicka från Trehörningen som brukade följa henne en bit upp på skogen. Denna gång vände hon vid grinden mellan Håkantorp och Trehörningen.

När fru Frimodig kom förbi Håkantorp och gick ner mot skogen fick hon höra en så vacker musik att hon måste stanna och lyssna. Det var en sån där musik som det bara blir få förunnat att höra, högt upp, från det höga.

Aldrig hade hon hört något så runt och vackert och det tilltog i styrka allt efter hon lyssnade.

När hon sedan fortsatte framåt så varade musiken över hela Svältan men när hon kom till skogen så tystnade det.

Hon har sedan i en bok läst om att det är få som får höra Eolsharpan spela och att det är över höjder man får höra den.

Linus Hellson skriver att mellan Stegehell och Bergagölen såg hans farmor en gång i en vision ett stort hus med förgyllda lås. Det var som ett slott.

Trollskott eller farande.

Det berättas från södra Lerbäck att en häst föll död ner. När man undersökte honom så fanns det ett hål i buken som gjort av en borrh. Då sade man att hästen träffats av ”*farande*” eller vad man också kallade det ”*trollskott*”.

En jättekvinna.

En underlig historia berättas från Norra Lerbäck. Man hittade en storväxt kvinna död efter banan som går förbi ett berg med det betecknande namnet Trollberget.

Hon var fyra alnar och två tum lång lika med 245 cm.. Hon var klädd i slitna skinnkläder som var fulla av ohyra.

Folk trodde att kvinnan var av trollsläkt och kommit ut från Trollberget som ligger väster om Blåberga och Rörmossen på mon mot landsvägen.

Man trodde att hon dött av skrämsel när tåget rusade förbi. Då hon skulle begravas i Lerbäck skall prästen ha nekat till att jordfästa då hon sades vara av trollsläkt.

Man ville först sända en bit av henne till Stockholm för att se om det var människokött eller ej.

Var det människokött skulle prästen jordfästa på kristet vis.

Den onde vid kolmilan.

Vid lilla Svarthyttan bodde en som hette Malm. Han hade en dotter som gifte sig med Kalle Wsamuelsson "Sam-Kalle" kallad.

Denne Kalle låg och kolade vid Fallhyttan en gång. När han inte kom hem som man väntade så gick man dit. Då visade det sig att han hade en hel del mörka makter hos sig såväl den onde själv som hans anhang. Han hade helt plötsligt drabbats av sinnensförvirring och måste vaktas.

Besatt på grund av arvsynd.

Vid Trehörningen skulle det ha bott ett folk varom det berättas att mannen svor och förbannade sin hustru som skulle föda barn. När hon sedan fick barnet var det en flicka som redan från unga år svor och förbannade sin far.

En gång skulle den onde själv taga honom. Inget kunde hindra barnet att uttala sina förbannelser.

Då skickade man efter prästen och denne lyckades befria från den onda anden som talat genom henne.

Varsel i Pukaberget.

Jag kom en gång cyklande på landsvägen som nu går förbi det så kallade Pukaberget mellan Ingelsby och Skyllberg.

Det var en höstkväll som var regnig och mörkret hade börjat falla. Jag kom från en gård där jag hade haft arbete under dagen.

När jag kom mitt för berget fick jag höra slag av en slägga klinga ifrån berget. Det lät som raska slag mot en borrh. Jag stannade högst förvånad och lyssnade. Jag hörde nu det underliga ljudet mycket tydligt i det alldeles närbelägna berget. Så tystnade det.

Jag stannade kvar en stund men satte mig sedan upp på cykeln för att fortsätta.

Då började åter det märkliga klingande av slägga från berget. Det lät också som en svag barnröst som sade något. Att det var barn som lekte vid det otillgängliga berget var uteslutet.

Det var som sagt regndisigt och full skymning. För övrigt fanns inga barn boende i närheten. Detta verkade helt enkelt oförklarligt. Det hände så sent som 1969 för mig Ruben Carlsson.

Har sedan fått reda på att bröderna Hjalmar och Gottfrid Appelgren hört samma underliga ljud vid Pukaberget. Det är Gottfrid Appelgrens dotter som berättat det för mig. Gottfrid hade kommit hem en gång och berättat detta i hemmet.

Halvstångsflaggning före död.

I min barndom hade vi en granne i Falla Skyllberg som var lantbrukare och hette Emil Pettersson. Han hade hustru och en dotter som var i 11-årsåldern vid tiden för min skildring. Flickan hette Helga.

En söndag kom hon hem från det närbelägna bönhuset Betania och grät. Orsaken var att flaggan hemma på gården var på halv stång. Alla som gick hem från Betania undrade vad som var fatt.

Hemkommen fick flickan veta att man ämnat att hissa flaggan för första gången på den nyresta flaggstången då den plötsligt for ner på halv stång och låste sig där. Man fick den varken upp eller ner. En kort tid därefter insjuknade Helga och dog. Flaggan blev aldrig hissad mer och flaggstången stod där till den rutnade ner.

Döda flickans äppelträd.

Jag minns också en annan flicka från min barndom som i unga år insjuknade och dog. Samma dag som hon avled föll ett äppelträd omkull i trädgården där hemma. Detta träd brukade Ragnhild som flickan hette alltid kalla för sitt äppelträd.

Den blinde sångaren och kompositören Hjalmar Andersson.

I min ungdom fanns i södra Falla Skyllberg en blind man som hette Hjalmar Andersson. I allmänhet kallades han för "*Blinne Hjalmar*". Han var mycket musikaliskt begåvad och reste ett tag omkring i Sverige och angränsande länder med en kör som också var blinda. Denna sångkör gav konserter och många av de framförda numren var också sådana som han gjort själv.

Han gav i början av 1900-talet ut en sångbok med ord och ton. Den hette "Eko från tonernas värld". Han hade ytterligare en sångbok färdig men den blev aldrig tryckt ty döden kom emellan.

Det berättades från hans begravning att de anhöriga hade väntat sig en manskör som då fanns skulle ha gett honom en sista hälsning. Av olika orsaker kunde de dock inte medverka. Han fick sång vid graven ändå. Just när kistan sänktes ner började en liten fågel sjunga i ett närbeläget träd. Fågeln sjöng så intensivt att ingen kunde undgå att lägga märke till det hela. Det blev ovanligt fin stämning vid denna sång- och musikälskares sista resa på jorden.

Fågelälskares krans på kyrkogården.

Det berättas också om en gammal man på Lerbäckes ålderdomshem som hette Södergren. Han var en stor fågelvän och slöjdade fågelstugor och holkar i massor som han gav bort eller sålde.

Efter hans död skulle kyrkvaktmästaren en vår ta bort en vinterkrans som legat kvar rätt länge. Då fick han se att en fågel byggt ett bo i den och lagt ägg där. Kransen fick då ligga kvar.

Val av sin fru vid dopet.

Min mormor berättade en gång att då en liten flicka döptes i Lerbäckes kyrka för länge sedan så var det en pojke som satt tillsammans med sin mor i en bänk och åsåg ceremonin. Han skulle då ha sagt till sin mor att han skulle gifta sig med flickan som döptes. Egendomligt nog hände det sig också att de blev ett par.

Mystiska likvagnen.

En underlig och oförklarlig händelse inträffade på 1930-talet nedanför Bunkens gård. Det hade varit auktion vid Skyllbergs gård på redskap och gamla vagnar m.m. Där fanns också en likvagn som utrangerats. Den inropades av en lantbrukare från Hammar. Han tänkte göra om den till att köra mjölken på.

När han skulle köra hem den och en del andra inrop och kom nedanför Bunken så gick båda axlarna i bakvagnen av på en gång så att hjulen föll åt var sitt håll.

Det hela föreföll så underligt att ägaren lät bränna upp vagnen så att det blev skrot av den istället för mjölkvagn.

Det berättas från Eketorp i Närkesberg att där fanns en man som kunde åtskilligt.

En gång fick han besök av en person. När de hade suttit en stund skulle besökaren tända sin pipa och gick därför till den brinnande brasan för att skaffa eld.

När han kom fram fanns där bara svarta kol. Han blev mycket förvånad eftersom han nyss sett brasan flamma av eld.

Det kändes så kusligt att han snart tog farväl och gick ut. Kommen ett stycke från stugan kom dess invånare ut med en eldknack i handen vilken han kastade efter honom med orden. *"Här e eld te di pipa"*.